

JALA VEENILAIENDITE OPERATSIION

Alajäseme veenilaiendid on jala piirkonna naha ja nahaaluse koe laienenud ja looklevad veenid, mille diameeter on seisval patsiendil alates 3 millimeetrist. Retikulaarsed veenid on laienenud veenid, mille läbimõõt on 1-3 mm. Teleangiektasiad on nahasisesed sinakad veenide kapillaar võrgustikud, millede diameeter jääb alla 1 mm.

Jalgadel on kaks veenisüsteemi – pindmine- ja süvaveeni süsteem. Silmaga nähtav ja operatsioonil eemaldatav on pindmise veenisüsteemi veenilaiendid e. Varikoos.

Veenilaiendite olemasolul on üks ravivõimalusi nende kirurgiline eemaldamine. Veenilaiendite kirurgiline eemaldamine ei garanteeri, et kroonilise venoosse puudulikkuse raskemad vormid ei avaldu, ega hoiä ära uute veenilaiendite teket. Kirurgiline ravi viiakse läbi valdavalt päevakirurgias (haige saab samal päeval koju) või statsionaari tingimustes (haige on haiglas vähemalt ööpäev). Anesteesiaks kasutatakse üldnarkoosi või spinaalanesteesiä (nn. seljasüsti). Operatsiooni aeg jääb üldjuhul 60 minuti piiresse.

Safenektoomia puhul eemaldatakse pindmine veen elastse sondi abil, mis viiakse veeni sisse ja tõmmatakse välja koos veeniga. Seejärel tehakse väiksemad lõiked teiste eelnevalt märgitud veenilaiendite piirkonda ja eemaldatakse need täiendavalt.

Varikektoomia käigus eemaldatakse ainult märgitud laienenud veenikomud eraldi lõigete kaudu.

Võimalikud komplikatsioonid

Kuigi komplikatsioonid esineb operatsiooni järgselt harva, on oht süvaveeni, reiearteri ja närvi vigastusele. Samuti võib tekkida süvaveeni tromboos ja kopsuarteri trombemboolia.

Haava piirkondadest võib esineda veritsust. Verevalumid ja tihked tükid nahaaluses koes on tavapärane muutus, mis taandub enamasti 4-6 nädala jooksul. Võib esineda jala sisekülje tuimust või ülitundlikkust, mis mööduvad tavaliselt paari kuu jooksul. Haavade ümbruse tuimus võib mõningatel juhtudel olla püsiv muutus. Haavade ulatusliku põletiku puhul (tugev punetus ja valu, mädaeritus, palavik) pöörduda EMO-sse.

Operatsiooniks tuleb haiglasse tulla hommikul, olles 6 tundi söömata ja 4 tundi joomata. Kaasa tuleb võtta tugisukk või elastik side (2 rulli).

Operatsiooni järgselt jalale asetatud tugisukk või elastikside peaks olema jalal 1-2 ööpäeva järjest. Edaspidi võib tugisuka või elastiksideme ööseks eemaldada. Tugisukka või elastiksidet tuleb kanda u. 2 kuud peale operatsiooni. See kiirendab paranemist, hoiab ära turseid, aitab vältida trombide ja uute veenilaiendite teket.

Koostaja: Kirurgiakliinik, üldkirurgia osakond, oktoober 2024